

Nº 9

Göyərçin

2000

ISSN-0207-4710

16 sentyabr BEYNƏLXALQ SÜLH GÜNÜDÜR

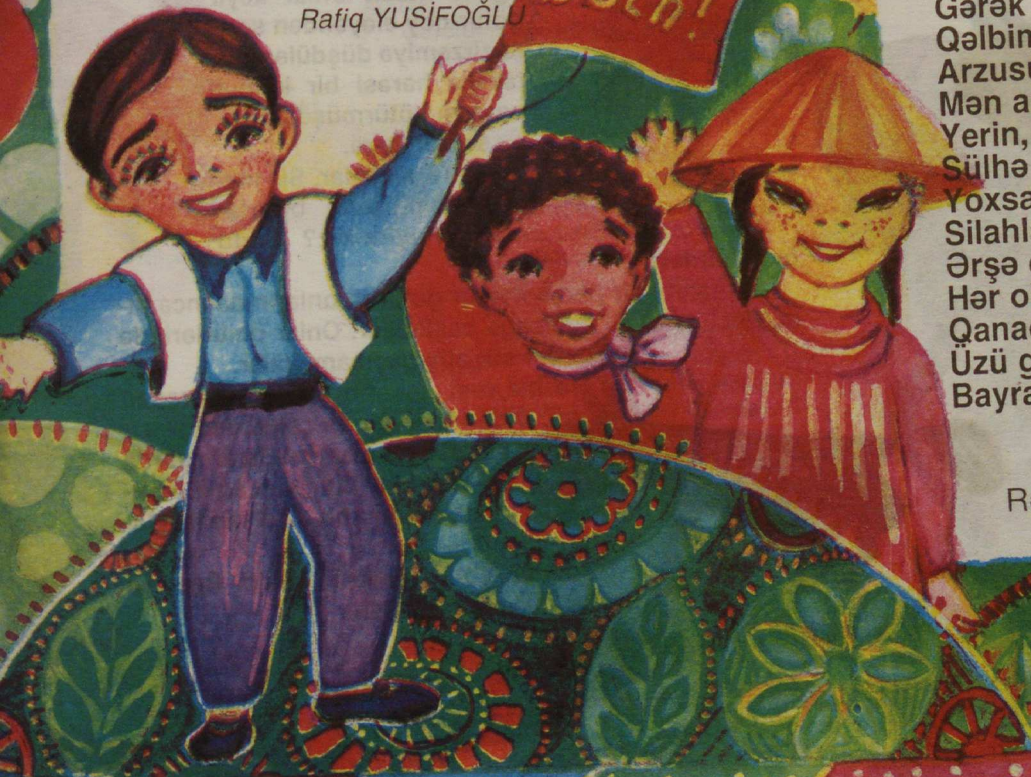
Yelena BLAQİNINA

DÜNYAYA SÜLH

Sentyabrda
Sevimli nənəm
Al parça, sarı
Sap verdi mənə.
Parçadan kəsdim
Kiçik bir bayraq.
Sən üstündəki
Yazıya bir bax:
“Dünyaya sülh”!

Hərfləri tikdim
Sarı sap ilə.
Bayraq əlimdə
Mən çıxdım çölə.
Gəlin, a dostlar,
Siz axın-axın,
Bayrağımdakı
Yazıya baxın:
“Dünyaya sülh”!

Tərcümə edən
Rafiq YUSİFOĞLU

Novruz GƏNCƏLİ

ANANIN SƏSİ

Ana qəlbim odlanır
Söz düşəndə davadan.
Bəs deyilmi, ey insanlar,
Töküldü qan, axdı qan?
Bəs deyilmi ana torpaq
Su içdi göz yaşından?
Yer üzündə dostu olsun
Gərək insan insanın.
Qəlbimdəki bu arzular
Arzusudur zamanın.
Mən anayam, bu səsimdə
Yerin, göyün dərdi var.
Sülhə gəlin, ey insanlar,
Yoxsa dünya məhv olar.
Silahları yandırın,
Ərşə qalxsın tüstüsü.
Hər obada, hər bir eldə
Qanad açsın sülh sözü.
Üzü gülsün insanların,
Bayram etsin yer üzü.

Rəssam NƏRQİZ

DONALD BISSET

İngilis nağılçısı Donald Bisset London televiziyasının sifarişi ilə nağıllar yazmış və onları e'cazkar bir səslə oxumuşdur. Bu nağıllar tamaşaçıların çox xoşuna gəlmişdir. Onun "Özün oxu" adlı ilk nağıllar kitabı 1954-cü ildə işıq üzü gör-

müşdür. Bundan sonra Donald Bissetin çoxlu-çoxlu nağıl kitabları çap olunmuşdur.

Əziz balalar, indi görkəmli yazıçının nağıllarından bə'zi nümunələri sizə təqdim edirik.

BLEKI VƏ REDCI

Biri var idi, biri yox idi, bir at var idi. Onu Redci deyə çağırırdılar. Redci hər səhər süd daşığında yolun kənarında Bleki adlı balaca bir küçüklə rastlaşırdı.

Doğrusu süd daşımaq Redcinin heç ürəyindən deyildi. O həmişə arzulayırdı ki, cıdırıda iştirak etsin, priz qazansın.

Bleki də öz taleyindən razı deyildi. Onun ayaqları gödək olsa da, istəyirdi ki, çox sür'ətlə qaçmağı öyrənsin.

Bir dəfə Redci ilə Bleki tövlədə oynayanda küçüyün ağına qəribə bir fikir gəldi:

— Reci, biz gerek kömür yeyək. Paravoz kömür yediyi üçün bu qədər bərk qaçır.

Bu söz Redcinin də ağına batdı. Onlar xeyli götür-qoy eləyəndən sonra zirzəmiyə düşdülər. Elə təzəcə hərəsi bir kömür parçası götürmüşdülər ki, ev sahibi gəldi.

— Yaramazlar. Siz mənim kömürümü oğurlamaq istəyirsiniz? Rədd olun burdan.

Ev sahibi bir parça kömür götürüb onların dalınca atdı. Recı ilə Bleki qaçmağa başladılar. Onlar ömürlərində bu qədər sür'ətlə qaçmamışdılar.

Elə bu vaxt şəhərin meri pəncərədən baxırdı. O dərinəndən bir ah çəkib dedi:

— Sür'ət belə olar ha! Bu at cıdırda qaçır. Biz almağa layıqdır. Ancaq it də itdir ha. Doğrusu, onların hər ikisi medala layıqdır.

Bundan sonra şəhərin sahibi Redciyə və Blekiyə medal verdi...

Rəssam Oqtay QULİYEV

İSTƏYİRSƏN, İSTƏYİRSƏN, İSTƏYİRSƏN...

Günəş bağı ucqar bir küncündə uçan ağacın üstünə nur saçır, külək budaqları yelləyir, yarpaqlar isə pıçıldayırdılar: — İstəyirsən, istəyirsən, istəyirsən...

Bu ağac sehrli ağac idi. Onun kölgəsində dayanıb nə arzu etsən, mütləq yerinə yetərdi.

Sehrli ağacdən bir qədər kənardakı evdə Uilyam Smit adlı kök bir kişi yaşayırdı. Alverlə məşğul olan bu kişinin uşaqlardan zəhləsi gedirdi.

Bir dəfə o ağacın kölgəsində durub dedi:

— İstəyirəm ki, həyatimdəki bütün uşaqlar aya kücsün.

Söz onun ağızından çıxan kimi sehrli bir külək uşaqları Aya apardı. Ay soyuq və narahət idi. Hətta ən balaca uşaqlar qorxudan ağlamağa başladılar. Ancaq haray hara çatması idi?

Uşaqlar gedən kimi sehrli ağacın budağındakı quşlar nəğmələrini kəsdilər. Qaratoyuq Uilyam Smitə dedi ki, mən istəyirəm ki, uşaqlar geri qayıtsınlar.

Mister Smit onun sözünü kəsdi:

— Yox, mən istəyirəm ki, uşaqlar Ayda qalsınlar.

Qaratoyuq sözünü təkrar etdi:

— Mən istəyirəm ki, uşaqlar geri qayıtsınlar.

Mister Smit dedi:

— Mən istəyirəm ki...

Qaratoyuq cəld onun cümləsini tamamladı:

— Mən istəyirəm ki, mister Smit rəhmli olsun.

Qaratoyuğun arzusu yerinə yetdi. Ürəyi xeyirxah hisslərlə dolan mister Smit dedi ki, mən istəyirəm ki, aydakı bütün uşaqlar mənə qonaq gəlsinlər. Mən sabun dükanıma bağlayıb konfet dükanı açım və konfetləri uşaqlara paylayım.

Mister Smitin arzuları o dəqiqə həyata keçdi.

Quşlar yenə də ağacın budağında oxumağa başladılar. Günəş ağacı işıqlandırdı, külək budaqları yellədi, yarpaqlar pıçıldamağa başladılar:

— İstəyirsən, istəyirsən, istəyirsən...

Tərcümə edib uşaqlar üçün işləyeni R. ƏLİYEV

Antonio ROBLES

1898 - 1980

Görkəmli ispan yazıçısı Antonio Robles yazırdı ki, nağıl uşaqılıqdan gələcəyə asan keçmək üçün bir körpüdür. Əgər insan uşaq vaxtı şən və xeyirxah olmağı öyrənsə, böyüyəndə o mütləq yaxşı adam olacaq.

Yazıçının nağılları neçə-neçə insan nəslinin yaxşı adam kimi formalaşmasında mühüm rol oynayıb. Onun nağılları dünyanın bir sıra dillərinə tərcümə olunub. Antonio Roblesin bir nağılını "Göyərçin" in oxucularına təqdim edirik.

KÜLƏYİN KÖMƏYİ

Bir dəfə qəzəbli Külək Rəngli Lentlər şəhərinə qonaq gəldi. Aləm bir-birinə dəydi. Külək üç kişinin şlyapasını başından götürüb apardı. Fırlanan şlyapalar yarışa çıxan velosiped təkərlərini xatırladırdı.

Külək kağız-kuğuzu göyə qaldırdı, şüşələri çilik-çilik sındırdı. Külək bütün günü özünü ora-bura çırpdı, axşam isə bir qədər sakitləşdi. Elə bil ki, ağladı, şikayətləndi: "Ayyyyy. Oyyyyy. Uyyyyy."

Asulita bu səsi eşidib, qardaşı yatan otağa keçdi. Onu yuxudan oyadıb dedi:

- Heç cür yata bilmirəm. Mənə elə gəlir ki, Külək nədənsə gileylənir, şikayətlənir.

Rompetakones bacısı ilə razılaşdı. Söz verdi ki, bir şey fikirləşəcək.

Səhər açılan kimi oğlan əlinə bir çəkil götürüb damın üstünə çıxdı və yellənən fırfırını - fülügeri gördü. Çəkilə onu döyəclədi ki, Küləyi incitmə.

Rompetakones gündüz məktəbdən qayıdanda Külək onun da papağını başından çıxarıb aparmaq istədi. Ancaq oğlanı tanıdığı üçün ona toxunmadı.

Külək daha ağlamadı, şikayətlənmədi. O şən-şən küçələri dolaşmağa başladı. Uşaqların kağız təyyarələrini ora-bura uçurdu.

Üçüncü gün Rəngli Lentlər şəhərinin sakinləri gördülər ki, Küləkdən əsər-əlamət yoxdur. Şiddətli bir isti başladı. Oğlan öz-özünə soruşdu:

- Bəs Külək hara getdi? Görəsən o indi hardadı? Bəlkə dənizdə dalğalarla, bəlkə də tarlada sünbüllərlə oynayır?

Aradan bir müddət keçdi. Rompetakonesin ad günü gəldi. Atası ona böyük, qəşəng bir çərpələng bağışladı. Çərpələngin üstündə qəşəng bir günəş şəklində çəkilmişdi. Günəş şən baxışları ilə uşaqları süzüb gülümsünürdü.

Hər şey gözəl idi. Ancaq havada bir damcı belə meh yox idi. Belə havada çərpələngi necə sınaqdan keçirəsən?

Oğlan çərpələngi götürüb dostlarını çağırırdı. Onlar şəhərin baş küçəsi ilə addımlayıb, tarlaya çıxdılar. Yolda onlara bir neçə uşaq da qoşuldu. Uşaqlar fikirləşirdilər ki, küləksiz havada dostları öz çərpələngini necə uçuracaq?

Dərzilər, bərbərlər və bənnalar da uşaqların ardınca getdilər. Maraqlandılar ki, küləksiz havada oğlan çərpələngini necə uçuracaq?

Şəhərdən çıxandan sonra Rompetakones çərpələngi havaya buraxmağa cəhd elədi. Lakin onun bütün səyləri havayı idi.

- Yox, bu gün oğlanın bəxti gətirmədi, - məktəblilər dilləndilər.

- Nə gülməli, - dərzilər, bərbərlər, bənnalar istehza ilə gülümsündülər.

Zavallı Rompetakones hirsindən az qalırdı ki, ağlasın. Elə bu vaxt onun dostu Külək özünü yetirdi.

Həmin gün Küləyin işi çox idi. O, bir şəhərdən digərinə, bir zirvədən o biri zirvəyə can atır, ağacları-kolları yelləyirdi. Birdən külək uzaqdan qəmgin görkəmli dostunu gördü və onun yanına tələsdi...

Ağacların budağı yellənməyə, şlyapalar havada uçmağa başladı.

Dərzilər, bərbərlər, bənnalar uçan şlyapalarının dalınca qaçdılar. Qadınlar çətirlərinin ardınca baxıb ah çəkдилər...

Bircə uşaqlar sevinirdilər. Rompetakonesin sevincinin isə həddi-hüdudu yox idi. Külək onun çərpələngini yavaş-yavaş yuxarı qaldırırdı.

Eh, bilirsiniz çərpələng necə gözəl qalxırdı, onun üstündəki günəş necə gülümsünürdü?

Çərpələng leylək kimi göydə qanad çalırdı, onun ayağına bağlanmış kəndir isə oğlanın əlində idi.

Külək öz dostunun hayına çatıb, onun şərəf və ləyaqətini qoruyandan sonra dağların zirvəsinə çəkildi.

Oğlan isə çərpələngini götürüb sevinə-sevinə evlərinə qayıtdı...

Tərcümə edib uşaqlar üçün işləyeni
R. ƏLİYEV

Rəssam İlqar TOFIQOĞLU